

hende Fiskeriet paa Frederikshavn og Esbjerg, ville vide, at der nu her findes et stort Antal af større søgaaende Fartøier — jeg tror, at der i Frederikshavn er omtrent 80 — og det er Fartøier af en Klasse, hvoraf der for saa Nar siden slet ingen fandtes. Disse Fartøier trænge ganske overordentlig til en Havn, og hvis man kunde skaffe dem en Havn paa Vestkysten, vilde de derved spare en Uendelighed af Reiser fra Vestkysten tilbage til Frederikshavn og ned til Esbjerg. Jeg vilde gjerne tillade mig at spørge den høitærede Minister, om vi ikke kunne vente Noget i den Retning. Jeg vil tillade mig at erindre den ærede Minister om, at han i 1887 som Svar paa en Bemærkning af mig angaaende Fiskeriloven udtalte, at man arbejdede og vedblivende vilde arbejde paa dette Spørgsmaals Løsning. Den ærede Minister maa den Gang selvfølgelig have tænkt paa og talt om den Kommission, som er nedsat for at undersøge Fiskeriforholdene paa Vestkysten og navnlig for at undersøge, hvor en Fiskerihavn kan anlægges. Jeg vil gjerne spørge, om vi ikke snart kunne vente et saadant Resultat af denne Kommissions Virksomhed, at Ministeren kommer med et Forslag om en saadan Havns Anlæg eller i hvert Fald gjør et Forsøg. Man har paa Vestkysten kun gjort et lille Forsøg paa Hirtshals ved Anlæget af en Mole, der kostede, jeg tror 30,000 Kr., og jeg vil da gjerne vide, om man ikke snart er tilfunds at gaa en lille Smule videre.

Et andet Punkt, jeg gjerne ønskede at omtale, angaar ogsaa vore Arbeidere, men vore Arbeidere paa Landet. Det ærede Medlem for Njebenhavns Amts 5te Valgtreds (Holtstein-Vedreborg) omtalte allerede Præmierne til Husmænd og den Bevilling, der i Hjør blev givet til Husmænds Reiser, og mente, saa vidt jeg forstod ham, at der muligvis var Anledning til at forøge disse Bevillinger og ændre lidt ved deres Anvendelse. Jeg kan ikke sige, Andet end, at det er ogsaa min Mening efter den ikke ganske ubetydelige Erfaring, jeg har med Hensyn til disse Sager. Med Hensyn til den nye Bevilling, Reiseunderstøttelsen, er det et Selvfølge, at man har samlet lidt ved dens Anvendelse. Jeg beder dette betragtet ikke som nogenjombest Bebreidelse mod Noget, der har havt med denne Understøttelses Uddeling at gøre. Jeg tror, at man der har gjort, hvad der ved et første Forsøg var muligt at gøre; men jeg haaber ogsaa, at man fra alle Sider vil indrømme mig, at den Maade, som det er flet paa nu i Sommer, ikke er ganske tilfredsstillende. Det blev for sildigt, der var for lidt Bei-

ledning, Ansøgningerne bleve indfaldte til 1ste Juli, og Afgjørelsen, der kom meget hurtigt, kom dog først i Slutningen af Juli, saa at Reiserne altsaa først kunde foregaa i August. Følgen var altsaa, at Husmændene kom til at rejse lidt for sent, og at der i det Hele taget ikke var truffet de Forberedelser, der burde træffes for at skaffe dem Veiledning. Jeg haaber, at man vil vedblive med denne Bevilling, men jeg vil ikke bestemt fordrø, at man skal forøge den, førend man ser aldeles tilfredsstillende Resultater af den. Imidlertid haaber jeg, at man vil søge gennem Landbosforeningerne at sætte Reiseunderstøttelserne i Forbindelse med de Belønninger og Præmier, der gives til veddyrkende Husmænd. Med Hensyn til selve disse Præmier skal jeg tillade mig at udtale, at man dog formodentlig maa komme til at gaa frem efter et lidt andet System end hidtil. At man begyndte med at give Præmier, kunde være ganske rigtigt, men at man vedbliver med at give Folk, der dyrke deres Jord lidt bedre end andre, hvad der hedder Præmier paa fra 10, 15, 20 til høist 30 Kr., vil ikke føre vor Husmandslødsdyrkning frem. Vore Husmænd ere saa mange i Antal, og det Areal, de dyrke, er saa stort, at det er et Spørgsmaal af den allerstørste Betydning at bringe Husmandsløds-Dyrkningen frem til det bedst Mulige. Det kan gøres ad forskellige Veie og der kan vælges mellem flere Midler, men jeg tror ikke, at det kan gøres udelukkende ved Præmier. Der maa formodentlig ligefrem gives en Slags Driftsunderstøttelse. Man maa sætte Landbrugsforeningerne i Stand til at hjælpe de Husmænd, der vise en virkelig Sver og Dygtighed for at komme frem, paa en saadan Maade, at de virkelig kunne komme frem. Det, Husmændene mangle, er Driftskapital og Kundskaber. Driftskapital mangle de paa den Maade, at de ikke kunne anvende deres Arbejde paa deres egen Lod. De ere nødte til at gaa paa Dagleie, og derfor have de ganske overordentligt Besvær med at dyrke deres egen Lod ordentlig. Man maa kunne sætte en saadan Husmand, der har vilst, at han kan og vil gøre Noget ved sin Lod, i Stand til i det Mindste ikke fuldstændig at behøve at arbejde for Fremmede. Jeg kender Husmænd, hvis Lod er dyrket paa aldeles fortrinlig Maade, og veed sikkert, at de have gjort alt det Arbejde om Natten og om Søndagen, medens de ere paa Arbejde hele Hverdagen. Det er kun Jaa, der kunne gjøre dette, og de, der gjøre det, udrette, kan jeg næsten sige, sig selv og deres Familie for at lide Nød. De slide sig op,